

Top sociālā nodrošinājuma likums gadījumam, ja “Brexit” notiek bez izstāšanās līguma

Publicēts pirms vairāk nekā 6 gadiem

Publicēts: 12.02.2019.

2017. gada 29. martā Lielbritānijas un Ziemeļīrijas Apvienotā Karaliste iesniedza Eiropas Savienībai vēstuli par ES Līguma 50. panta „iedarbināšanu”. Proti – par Apvienotās Karalistes nodomu izstāties no ES. No tā brīža uzsākta divu gadu laika atskaite un sarunas par izstāšanās procesu un noteikumiem. Ja vien Apvienotā Karaliste nelūgs termiņa pagarinājumu un 27 ES dalībvalstis to vienbalsīgi Eiropadomē neatbalstīs, tad no 2019. gada 30. marta Apvienotā Karaliste kļūs par trešo valsti jeb valsti ārpus ES.

Lai novērstu „tiesisko vakuumu” gadījumā, ja šī izstāšanās notiek bez vienošanās un attiecībā uz Apvienoto Karalisti vairs nav spēkā ES sociālās drošības shēmu koordinēšanas regulas, ir izstrādāts likumprojekts par sociālo pakalpojumu nodrošināšanu, kā arī, par sociālo iemaksu turpmāko veikšanu, tām personām, kuras dzīvojušas vai bijušas sociāli apdrošinātas Apvienotajā Karalistē vai Latvijā līdz 2019. gada 29. martam un arī pēc šī datuma dzīvo Latvijā vai Apvienotajā Karalistē.

Likumprojekts „Sociālā nodrošinājuma likums saistībā ar Lielbritānijas un Ziemeļīrijas Apvienotās Karalistes izstāšanos no Eiropas Savienības bez izstāšanās līguma”, kas otrdien, 12. februārī tika pieņemts valdības sēdē, ietvert detalizētu regulējumu par pensiju, atlīdzību un pabalstu nodrošināšanu.

Tas, cita starpā, paredz, ka tiesībām uz pensiju, ja apdrošināšanas stāžs Latvijā ir nepietiekams pensijas piešķiršanai (šobrīd nepieciešamais apdrošināšanas stāžs ir 15 gadi) ņemt vērā līdz 2019. gada 29. martam uzkrātos apdrošināšanas periodus Apvienotajā Karalistē. Pensiju aprēķinās tikai par apdrošināšanas stāžu Latvijā, ja tiesības uz pensiju rodas, summējot

apdrošināšanas periodus Latvijā un Apvienotā Karalistē.

Apvienotajā Karalistē dzīvojošajām personām turpinās izmaksāt pensiju un atlīdzību.

Latvijā dzīvojošajām personām, kurām ir piešķirta vecuma pensija, summējot apdrošināšanas periodus Latvijā un Apvienotajā Karalistē, gadījumā, ja tiks pārtraukta pamata Apvienotās Karalistes vecuma pensijas izmaksa, no valsts pamatbudžeta noteiks piemaksu līdz valsts sociālā nodrošinājuma pabalsta apmēram.

Apvienotajā Karalistē dzīvojošām personām, kuras Latvijā līdz 2019. gada 29. martam būs cietušas nelaimes gadījumā darbā vai kurām konstatēta arodslimība, būs tiesības uz atlīdzību par darbaspēju zaudējumu.

Latvijas pilsoņiem vai nepilsoņiem, kuri no 2019. gada 30. marta līdz 2020. gada 31. decembrim pārcelsies no Apvienotās Karalistes uz dzīvi Latvijā, tiks noteikti atviegloti nosacījumi valsts sociālā nodrošinājuma pabalsta piešķiršanai.

Kamēr administratīvajai sadarbībai Apvienotajā Karalistē nebūs noteikta kompetentā iestāde, cilvēkiem personīgi vai, izmantojot elektroniskās saziņas iespējas, būs jāvērsas Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūrā, lai iesniegu pieprasījumus un nepieciešamos dokumentus sociālo pakalpojumu piešķiršanai un to nodrošināšanai. Tostarp arī Apvienotās Karalistes iestāžu izdotos dokumentus.

Paredzēts, ka likumprojekts stāsies spēkā nākamajā dienā pēc Apvienotās Karalistes izstāšanās no ES - 2019. gada 30. martā. No šī datuma vairākās tiesiskās situācijās tiek paredzēts pārejas periods līdz 2020. gada 31. decembrim (izņemot attiecībā uz pensijām).

Likumprojekts vēl ir jāizskata un jāapstiprina Saeimā.

Egils Zariņš

Labklājības ministrijas Komunikācijas nodaļas sabiedrisko attiecību speciālists

Telefons 64331829

egils.zarins@lm.gov.lv

Saistītas tēmas

[Labklājības ministrija](#)

<https://www.mk.gov.lv/lv/jaunums/top-sociala-nodrosinajuma-likums-gadījumam-ja-brex-it-notiek-bez-izstasanas-liguma>